

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Congresul al III-lea al P.M.R. și omul nou Unificarea bisericească

În gândurile, frământările și luminoasele zări spre viitor pe care le-a deschis al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român, omul nou ocupă un loc deosebit de însemnat.

Faptul acesta dovedește, în primul rând, două lucruri și anume:

1. Socialismul, care se zidește la noi în țară, a deschis făgașele așezării, în viața poporului nostru muncitor, a celui mai înalt umanism, a făuririi și încununării omului nou.

2. Umanismul și făurirea omului nou nu este un punct fix, ci o mișcare necontenită spre orizonturi din ce în ce mai mărețe și mai luminoase.

„Cea mai nobilă orînduire — zice cu drept cuvînt Iulia Borisova, artistă a Teatrului Vahtangov din Moscova — este aceea care crește oameni nobili, minunați”. Socialismul se arată a fi un iscusit și destoinic făuritor de astfel de oameni și prin aceasta își dovedește superioritatea sa față de orînduirea capitalistă.

Congresul al III-lea al P.M.R. ne-a arătat, între altele, pe omul cel nou, pe omul muncii cu o conștiință matură (coaptă), pe omul care preschimbă munca sa în creație (adică făurește ceva bun în adevăratul înțeles al cuvîntului) și interesul lui în grija pentru binele obștesc, pe omul cu o vie conștiință a scopului urmărit și cu o vigoare fără pereche în împlinirea acestui scop.

Intotdeauna omul truditor a căutat spre bine, dreptate și frumos. Căci omul muncii, omul cel nou însemnează tinerețe, nădejde, creație, viață. Acest lucru se vede limpede și în lucrările Congresului. Ele ne dovedesc că oamenii muncii din țara noastră au devenit stăpîni și făuritori proprii lor vieți, ai propriilor lor destine. Eroica noastră clasă muncitoare s-a dovedit a fi la înălțimea menirii sale istorice, de conducătoare a tuturor oamenilor muncii în lupta pentru construirea societății socialiste.

Pe primul plan al Raportului prezentat de dl. Gheorghe Gheorghiu-Dej la Congres, se conturează viguros omul muncii, eroul zilelor noastre, care a și început să dea viață cifrelor cuprinse în proiectele de viitor ale partidului. Cu adevărat măreț este tabloul făuririi noii orînduirii de la noi, în care poporul român, oamenii muncii de toate naționalitățile muncesc umăr la umăr pentru propășirea și înflorirea țării.

Harnicul și talentatul nostru popor a învins rînd pe rînd toate greutățile și piedicile inerente unei opere de o asemenea măreție și a obținut, într-o perioadă de timp scurt, succese care au făcut ca țara noastră să devină de nerecunoscut: o grădină cu totul schimbată la față și un mare stup, în care zumzetul albinelor muncii se împletește armonios cu dăruirea neprecuțită pentru binele celor mulți.

În fiecare capitol al Raportului și în fiecare cifră a sa, se află omul cel nou cu luptele, strădaniile și izbînzile lui. Ne întrebăm uimiți: care martor, al căror timpuri, a avut în fața lui prefaceri mai adînci decît cele pe care le înscrie țara noastră? Ce deosebire între starea de acum și cea de la începutul veacului pe care-l trăim, despre care un scriitor ca Anatole France însemna: „Veacul nostru este arid, plicticos, antiartistic și antiuman; priviți în jurul nostru: nu se întîmplă nimic, lumea doarme”. În contrast cu această apăsătoare lîncezeală, apare și mai luminos chipul omului nou, care — deplin eliberat în socialism de cătușele exploatarei omului de către om — își zidește o viață prosperă și fericită.

În luminile de primăvară ce s-au sălășluit în sala Congresului, au răsunat deosebit de întăritor pentru toți cuvintele Raportului: „A luat naștere și se dezvoltă tot mai mult o morală nouă, socialistă, o nouă atitudine față de muncă, față de bunurile obștești și îndatoririle sociale, noi relații de într-ajutorare tovarășească între cei ce muncesc”.

Oricine trece pragul unei uzine sau al unei fabrici, oricine stă de vorbă cît de puțin cu un om al muncii, își dă de îndată seama de această adîncă preschimbare în felul sufletesc de a fi al oamenilor. În sate, în orașe, pe marile șantiere se călesc sub ochii noștri conștiințe de oameni noi, cu trăsături necunoscute pînă acum și fermecătoare, care prin puterea minții și a brațelor lor, fac la tot pasul adevărate minuni. E aici chipul vrednic al unor oameni cu adevărat aleși, împodobiți cu niște virtuți omenești, cum n-a mai cunoscut nici o altă orînduire.

Văzînd cît de mare și de pricepută este această armată a muncii, care ia pe umerii săi sarcinile planului economic pe 6 ani și programul de perspectivă pînă în anul 1975, fiecare primește un avînt și mai mare, și mai puternic. Această minunăție

(Continuare în pag. 2)

La 21 octombrie 1960 — se împlinesc 12 ani de la Reîntregirea Bisericii Ortodoxe Ardelene. Pe cît de important a fost actul Reîntregirii bisericești pe atît de multe sînt sarcinile ce ne stau în față. Cea dintîi, cea mai imperioasă, este aceea de a păstra de-acum înainte în chip indestructibil Unitatea religioasă bisericească. Nouă, ca și Efesenilor, ne sînt adresate cuvintele: „Nevoiți-vă a păzi unirea Duhului prin legătura păcii” (Ef. 4, 3); sau ca și Romanilor: „Una între voi să gîndiți” (Rom. 15, 6), ori ca și Corintenilor: „Toți să grăiți una și să nu fie între voi dezbinări ci să fiți într-un gînd și într-o înțelegere” (I Cor. 1, 10).

Noi vom putea atinge această țintă, lăsînd pașii noștri să meargă pe cărarea dragostei. Nu cele ce par că ne-au despărțit să le punem între noi, ci să întindem punte de trecere cu cele ce simțim că ne fac să fim una.

Consolidarea Reîntregirii bisericești a început și se va desăvîrși prin stăruirea asupra punctelor comune. Nu-i bine să tulburăm înțelegerea frățească, prin discuții inutile și interese mărunte, ce nu au ce căuta între frați. E bine să vedem că practicile cultice și toată tradiția credincioșilor unesc pe deplin. Toate ne învață că sîntem una în Hristos.

Noi, preoții, am fost totdeauna în mijlocul frământărilor poporului nostru. În uriașa lui luptă de astăzi pentru o viață în lume mai bună, să fim împreună cu el, să luminăm pe credincioși cu învățăturile mîntuitoare ale Aceluia care a spus: „Eu sînt calea, adevărul și viața” (Ioan 14, 6).

În patria noastră, Republica Populară Romînă, milioane de oameni muncesc cu îndîrjire în uzine, pe ogoare, în școli, etc. cu mintea și cu brațele, pentru realizarea și depășirea planului economic de Stat, întocmit de conducătorii țării, pentru asigurarea binelui pămîntesc al poporului nostru.

Se cade, uniți acum, să ne facem datoria în slujba ce o avem, nu numai pentru asigurarea binelui sufletesc al credincioșilor noștri, ci și pentru sprijinirea muncii poporului pentru viața cea nouă. Trebuie să supunem cugetele noastre și ale credincioșilor noștri lui Dumnezeu, și să respectăm legile statului nostru de democrație populară.

În toiu întrecerilor pe toate cîmpurile muncii să pornim și noi cei care ne-am înfrățit în Duhul lui Hristos — după în-

(Continuare în pag. 3)

Congresul al III-lea al P. M. R. și omul nou

(Urmare din pag. 1)

îmbinare a forței și a avântului sub steagul călăuzitor al partidului, face ca fiecare la locul său de muncă să vadă nu numai strungul său, tractorul său, uneltele sale de laborator, catedra sa din școală, paginile pe care le scrie, notele sale muzicale sau piatra pe care o cioplește, ci să se simtă parte de nedespărțit dintr-un întreg, dintr-o lume, pe care o construiește și ridică împreună cu toți ceilalți.

Intr-adevăr, această luptă dusă de către om în numele omului, nu este o luptă de unul singur și pentru unul singur. Din contră, ea este o luptă a întregii obștii pentru toți oamenii. De aceea, trebuie să zicem — împreună cu Makarenko — că este frumos nu pur și simplu omul, omul individualist care caută interesele sale numai, ci omul membru activ al unui colectiv luptător, omul care și-a contopit interesele sale personale cu interesele obștești.

„Omul care nu urmărește decât interesele cele apropiate — zice Makarenko —, deci omul care nu vede perspectivele, este omul cel mai slab. Dacă el se mărginește la interesele sale personale, fie chiar îndepărtate, el poate să pară puternic, totuși nu-l vedem frumos, nu-l considerăm o personalitate de valoare. Cu cât este mai mare colectivul ale cărui interese sînt sinonime (tot una) cu interesele lui personale, cu atît omul este mai frumos și mai superior”.

Interesele colectivului nu sînt decât propriile perspective lărgite deosebit de

mult, pentru că insul nu se poate împlini și ferici de unul singur ci numai cu ajutorul obștei. Acesta este adîncul înțeles, ce se desprinde din privirea cu băgare de seamă la chipul omului nou și din gîndirea adîncă asupra lui.

Un grup de foști coloniști educați de Makarenko, scrie despre un stahanovist: „Este frumos prin patosul muncii (adică prin sufletul cu care muncește), prin slujirea poporului, prin străduința depusă pentru atingerea țelului”. În aceleași trășături stă și frumusețea și măreția chipului omului nou, pe care îl desprindem din sînul Congresului.

Omul cel nou zugrăvit de Raport este tare tocmai prin faptul că vede perspectivele, se avîntă în muncă rodnică spre viitor. De fapt, întregul Raport este străbătut de la un capăt la altul, de grija nu numai pentru prezentul ci și pentru viitorul omului. Liniile programului în perspectiva viitorului, uriașă proiectare a izbînzilor și eroismului oamenilor muncii, cuprind zarea luminoasă a depășirii de sine a omului nou, a ridicării lui neconținute pe culmile înșorite ale progresului.

Toate se fac și se vor face pentru OM, pentru VIAȚA omului, pentru prezentul și viitorul lui, pentru îmbogățirea vieții lui materiale și spirituale, pentru dobîndirea acelor condiții care deschid drumul spre desăvîrșirea lui, spre nemărginita lui înflorire.

C. Sirbu

Doisprezece ani de la unificare

„Ca toți să fie una”.

(Ioan 17, 21).

Una din dorințele cele mai fierbinți ale Mintuitorului nostru Iisus Hristos a fost aceea ca toți ucenicii Lui și, mai apoi, toți cei ce se vor boteza în numele Lui, îi vor purta numele și îi vor urma învățătura, să fie una, să trăiască adică în frăție și armonie deplină, întocmai ca membrele unui corp omenesc. Acest lucru reiese cu prisosință din rugăciunea Domnului către Dumnezeu-Tatăl, rostită în preajma răstignirii Sale, cînd zice: „Eu pentru aceștia mă rog, pentru care mi i-ai dat mie, căci ai tăi sînt. Și toate ale mele ale tale sînt și ale tale ale mele și te-am preamărit într-insele... Părinte sfinte, păzește-i pe dinșii întru numele tău, pe care mi i-ai dat mie ca să fie una, precum sîntem și noi” (Ioan 17, 9—12). „Și nu numai pentru aceștia mă rog — continuă Mintuitorul rugăciunea Sa — ci și pentru cei ce vor crede în mine, ca toți să fie una, precum tu, Părinte, întru mine și eu întru tine, ca și aceștia întru noi una să fie, ca să creadă lumea că tu m-ai trimis. Și slava pe care mi-ai dat-o mie le-am dat-o lor, ca să fie una, precum noi una (sîntem). — Eu întru ei și tu întru mine ca să fie ei desăvîrșit una” (Ioan 17, 20—23).

Atît de scumpă îi este Mintuitorului această dorință încît, precum vedem, ne dă ca pildă de unitate și armonie însăși viața divină intertremică, pe care s-o urmăm.

De aceea, Sf. Ap. Pavel se adresează și el Corintenilor, despre care a fost informat că s-au dezbinat în mai multe tabere, cu cuvinte calde ca acestea: „Și vă rog pe voi, fraților, pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos, ca toți să graiți la fel și să nu fie întru voi dezbinări, ci să fiți uniți în gînduri și în cugete” (I Cor. 1, 10), „pentru că o piine, un trup sîntem noi cei mulți” (I Cor. 10, 12). La unire și frăție indeamnă și pe Filipeni, cînd le scrie: „Să umblați cu vrednicie după Evanghelia lui Hristos, încît eu, fie

că voi veni și vă voi vedea, fie că nu voi fi de față la voi, să aud despre voi că stați într-un duh și într-o simțire” (Fil. 1, 27). Și tot Filipenilor și tuturor creștinilor le mai cere: „Pliniți bucuria mea, aceeași gîndind, aceeași dragoste avînd, un suflet fiind, una cugetînd” (Fil. 2, 2). „Cît de bine și frumos este cînd frații locuiesc împreună!” (Ps. 132, 1).

De aceea, cei ce au dezbinat pe rominii ortodocși din Transilvania, la anul 1700, au lucrat nu numai împotriva intereselor de atunci ale poporului român, ci și împotriva poruncii Mintuitorului și a Sfinților Săi Apostoli. Iar noi știm, pe bază de mărturii istorice, cum s-a făcut această dezbinare: cine a făcut-o și ce s-a urmărit prin ea.

Romii ortodocși din Transilvania nu aveau nici un drept, viața lor fiind foarte grea și mizeră. Ei munceau ca iobagi pe moșiile groșilor și alături de ei munceau și preoții lor. Nu odată s-au întîlnit preoți romini pîzînd giștele stăpînului sau hrînînd cîinii de vînătoare ai acestuia. De această situație s-a folosit împăratul de la Viena, sub a cărui stăpînire a trecut Transilvania nu cu mult înainte de 1700.

Cum a lucrat împăratul, ajutat de episcopii catolici? — Prin amăgire și silă. Împăratul a făgăduit preoților romini că le va îmbunătăți soarta — le va da privilegiu — ca și preoților catolici, dacă se vor uni cu Biserica Romei. Făgăduința împăratului i-a ispitit, mai ales că li s-a făgăduit că legea lor nu va suferi nici o schimbare. Cei ce au trecut și-au făcut socoteala așa: Slujbele, calendarul și toate rînduielele noastre bisericesti rămîn neschimbate, iar noi ne ușurăm traiul numai printr-o declarație să ne unim cu Roma. Și au primit „unirea cu Roma”. Așadar o parte din rominii transilvăneni au părăsit Biserica strămoșească nu fiindcă credeau că sînt în rătăcire și că adevărata Biserică a lui Hristos ar fi cea

catolică, ci numai pentru că nădăjduiau că, împlinind dorința împăratului, soarta lor se va ușura.

Inșelăciunea a fost cumplită, pentru că „privileghiurile” împăratului și ale papei au rămas pe hirtia diplomelor împărătești. Cei trecuți prin amăgire și cu baionetele împăratului la legea străină au rămas pînă la moarte cu dorul de a se întoarce, ca unii care tinseau după un bun pierdut, iar cei ce au izbutit să se împotrivesc silei, rămînînd ceea ce au fost, n-au încetat să se roage pentru frații lor „să-i împreune pe dinșii cu Sf. Sa sobornicească și apostolească Biserica”.

Deși dezbinați de către împărăția habsburgică, pentru a-i putea astfel mai ușor stăpîni și exploata, rominii transilvăneni au rămas nedespărțiți sufletește, tinzînd mereu spre unitatea pe care au pierdut-o și pentru care s-a rugat Mintuitorul. Așa se face că Petru Maior — protopop „unil” — scria la vremea sa unele ca acestea: „Uniții și neuniții și la îngropăciunea morților și la Maslu și întru alte tocmele duhovnicești și bisericesti se adună laolaltă, cîntă, slujesc împreună, fără de a se știi unii de alții, și poporeni, și cei uniți și cei neuniți fără deosebire chiamă la unele ca acestea preoți și neuniți și uniți numai cît preoții nu slujesc Liturghia unul în biserică altuia, măcar că și aceasta am văzut făcîndu-se citeodată... Ce e mai mult, fără deosebire se ispovedesc uniții mireni la preoții neuniți și neuniții la preoții uniți, ba și înșiși preoții fac aceeași. Pre multe locuri nici nū mai auzi acum vorbă de unire și de neunire, numai cît pe unii îi cheamă uniți și pe alții neuniți, după felul arhierului căruia sînt supuși”.

Așa se face că valurile de revenire la sînul Bisericii mame Ortodoxe n-au fost puține în decursul celor 250 de ani de despărțire. Ele s-au manifestat vaait puțin după unire, încă pe vremea episcopului Inocențiu Micu, care a murit în mare mizerie, surghiunit la Roma; în 1848 prin August Treboniu-Laurian, Alexandru Papiu-Ilarian, Constantin Romanul-Vicu și alții; în 1912, după înființarea episcopiei de Hajdudorog, cînd s-au ridicat de asemenea multe glasuri din partea rominilor greco-catolici cerînd ruperea peceșilor de la 1700, precum și în anul 1918. Toate aceste acțiuni însă au rămas fără rezultat. Dezbinarea dintre frați nu putea pieri decît odată cu cei ce au zămislit-o, au menținut-o și au promovat-o, adică odată cu împărații, regii, nemeșii și moșierii care o foloseau în interesul lor. Și acest lucru s-a împlinat după 23 August 1944, cînd poporul și-a luat soarta în propriile sale mîini, și cînd nimeni nu se mai putea pune de-a curmezișul dorinței credincioșilor transilvăneni de a fi iarăși „una” în Biserica moșilor și strămoșilor lor, Biserica Ortodoxă Romînă.

Așa s-a putut înșăptui reintregirea bisericască în 1948 — dată de la care se împlinesc 12 ani — cînd preoții greco-catolici au venit alături de preoții ortodocși și credincioșii greco-catolici au venit alături de credincioșii ortodocși, muncînd împreună de atunci incoace, cot la cot, pentru a-și făuri o viață mai bună, pentru înflorirea Patriei, Republica Populară Romînă. Cei 12 ani de unitate bisericască sînt ani rodnici. Pe de o parte credincioșii și preoții au participat la aceleași sfînte slujbe în aceleași biserici, bucurîndu-se de toate binefacerile înfrățirii în aceeași credință, aceeași rugăciune și aceeași lucrare, pe de altă parte s-a adîncit și înfrățirea în munca pentru o viață nouă și lupta pentru pacea a toată lumea. Se bucură și Dumnezeu și ne bucurăm noi toți că dezbinarea s-a stins și pacea și frățietatea stăpînește sufletele și viața credincioșilor romini.

Unitatea înseamnă putere, rodnicie și pace. De aceea, la capătul celor 12 ani de unitate bisericască să ne întărim unitatea în muncă și să viețuim ca frații, spre binele Țării noastre și bucuria Mintuitorului, care a dorit și dorește atît de mult ca „toți să fie una”.

GH. PAPUC

Unificarea bisericească

(Urmare din pag. 1)

demnul Sf. Ap. Pavel: „Cu dragoste frățească unul pe altul iubiți, unul pe altul cu cinstea întrecînd, în rîvnă neleneși, cu duhul arzînd, Domnului slujind” (Rom. 12, 10).

Dacă trăim în pace unii cu alții, una din marile sarcini, nedespărțită de îndatoririle noastre, este activitatea purtată în lupta pentru pace, sub toate aspectele ei. Ori de unde ar veni dorința sinceră de pace, ea este în conformitate cu Evanghelia lui Hristos, cu învățătura Bisericii și trebuie sprijinită.

Pe neobservate s-au scurs 12 ani de la actul revenirii noastre la Biserica strămoșească. Timpul, marele dascăl, de astădată, ne-a fost și prieten. Căutînd cu bună credință adevărul, harul lui Dumnezeu, în timp, a șters praful de pe ochiul minții și sufletelor noastre involburate le-a adus înseninare.

La a douăsprezecea aniversare a Actului de Reîntregire bisericească, se cuvine ca împreună, solidari, nedespărțiți în veci, să mărturisim credința Bisericii noastre Ortodoxe Una, Sfîntă, Sobornicească și Apostolească Biserica a lui Hristos Domnul și atașamentul față de popor și de patria noastră scumpă.

Tr. Belășcu

Timotei Popovici (90 de ani de la nașterea sa)

In 20 august a. c. s-au împlinit 90 de ani de la nașterea vrednicului înaintaș al muzicii românești: Timotei Popovici.

S-a născut în comuna Tincova (Banat). După ce termină școala primară din comuna sa natală, urmează cursurile Gimnaziului și ale Institutului Pedagogic și Teologic din Caransebeș, apoi Conservatorul de Muzică din Iași, fiind împreună cu Ion Vidu, elev al lui Gavriil Musicescu.

După ce activează scurt timp ca învățător în Lugoj și apoi ca profesor de muzică în Brașov, în anul 1899 se stabilește în Sibiu, unde timp de 50 ani activează neîntrerupt ca profesor de muzică, dirijor și compozitor. A murit în 11 iulie 1950, la Lugoj, astfel că tot în anul curent s-au împlinit și 10 ani de la moartea compozitorului.

Ca profesor, Timotei Popovici a îndrumat și pregătit foarte mulți elevi care, ajungînd apoi învățători, s-au dovedit buni conducători de coruri sătești, unii ajungînd profesori de muzică și compozitori. (Achim Stoia, Ilie Micu, etc.). I toți i-a învățat să iubească cîntecul popular românesc, Timotei Popovici fiind unul dintre cei dintîi culegători și prelucrători de folclor muzical românesc.

Ca dirijor, numele lui Timotei Popovici este nedespărțit de trecutul corului din Săliște, a corului Reuniunii Meseriașilor din Sibiu și al Reuniunii de Muzică „Gheorghe Dima” din același oraș, dar mai ales este strîns legat de activitatea Corului Mitropoliei din Sibiu, al cărui întemeietor poate fi considerat.

Compozițiile și prelucrările de folclor ale lui Timotei Popovici se caracterizează prin frumusețea și curăția lor melodică, cit și prin înveșmîntarea lor armonică simplă. Tocmai de aceea ele s-au răspîndit pe scară foarte largă. „La oglindă”, „Somnu mi-i”, „Toarce lele”, poemul coral „Craiul Munților” și minunatele colinde și compoziții corale liturgice și religioase l-au făcut cunoscut, pe autorul lor în toate regiunile țării. Cîntecele sale pentru școlari au fost dintre cele mai răspîndite.

La 10 ani de la moartea lui Timotei Popovici și 90 ani de la nașterea sa, așternem cu recunoscătoare aducere aminte aceste modeste rînduri pentru acela care a slujit Biserica și poporul cu tot sufletul în toată viața lui. G. Ș.

Profețiile lui Moise despre Hristos

În cărțile lui Moise persoana Mîntuitorului se vede anunțată și străbătînd ca un fir roșu de-a lungul istoriei. Profețiile încep cu cartea Facerii (sau Geneza) și se succed pînă la cea din urmă scriere a lui Moise, pînă la A II-a Lege, sau Deuteronomul. În fruntea acestor profeții stau vestitele cuvinte din Geneza 3, 15: „Vrăjmășie voi pune între tine și între femeie și între sămînța ta și între sămînța ei. Acela va zdrobi capul tău și tu vei mușca călcîiul lui”.

Vrăjmășia se pune aici între șarpe și femeie. Sfînta Scriptură a Vechiului Testament se gîndește aici la un șarpe șiret și diplomat, pe care cap. 3 din Geneza îl pune într-un raport de egalitate cu bărbatul și în unul de superioritate intelectuală față de femeie. Șarpele de aici e diavolul, după cum rezultă din cartea Înțelepciunii lui Solomon 2, 24. Șarpelui celui vechi, Noul Testament îi zice „satana”, „bălaurul cel mare care înșeală toată lumea” (Apoc. 12, 9 și 20, 2). De aceea scria fer. Augustin că „ceea ce se zice despre șarpe se referă la acela care a lucrat prin șarpe”.

Femeia din această profeție este Eva. Sămînța femeii sînt urmașii Evei, omenirea întregă. Sămînța șarpelui sînt șerpii ca urmași ai acestei vietăți, dar sămînța reprezintă răul din lume, precum șarpele pe diavol. Acela, care zdrobește capul șarpelui este Hristos, domnul păcii. Zdrobind capul șarpelui înseamnă că El aduce omenirii mijloace cu ajutorul cărora ea va fi în stare să lupte împotriva răului din lume. Șarpele mușcă și el, opune rezistență, dar o mușcătură nu este întotdeauna mortală ca zdrobirea capului. Înțelesul acestei profeții este deci următorul. În decursul istoriei omenirea are de luptat cu răul, sub toate formele lui (război, crime, păcate). În sfîrșit printr-un celebru urmaș al ei ea va ieși învingătoare din lupta în care vrăjmașul (satana) își apără sfera de interese.

Avem aici ceea ce Sfinții Părinți numesc Protoevangheliu, adică întîia veste bună.

Un al doilea loc profetic îl formează cuvintele rostite de Noe către copiii săi Sim, Ham și Iafet. Ele sînt următoarele: „Blestemat să fie Hanaan pruncul, slugă va fi fraților săi; binecuvîntat să fie Domnul Dumnezeu lui Sim, și va fi Hanaan slugă lui. Lărgească Dumnezeu pe Iafet să locuiască în lăcașurile lui Sim” (Gen. 9, 25—27).

Din Gen. 9 cunoaștem comportarea celor trei fii față de bătrînul lor tată. Fiul obraznic este blestemat. Ceilalți, Sim și Iafet, sînt binecuvîntați. Iafet primește o binecuvîntare materială „să se lărgească” să aibă parte de averi întinse și să fie purtătorul culturii și eroul în lume. Sim primește o făgăduință spirituală, ca Dumnezeu să intre în legătură cu el și să-l facă purtătorul descoperirilor sfînte și pregătitorul mîntuirii neamului omenesc, căci în acest sens s-a zis: „Să locuiască Dumnezeu în lăcașurile lui Sim”. Acest loc indică, în termeni vagi, că Mîntuitorul va ieși din seminția lui Sim, iar binefacerile mesianice vor trece de la semiți și la iafeti și hamiți, care vor avea ocazie să cunoască mîntuirea ce vine din Iuda.

Un alt loc profetic avem în cartea Facerii la cap. 12, 2—3. Sînt cuvintele rostite de Domnul, către Avraam: „voi face din tine un popor mare, te voi binecuvînta și voi face mare numele tău, și vei fi o binecuvîntare și voi binecuvînta pe cel ce te va binecuvînta și pe cel ce te blastămă îl voi blestema și se vor binecuvînta întru tine toate neamurile pămîntului”.

Cuvintele „nume mare” prevestesc celebritatea legată de Avraam. Noul Testament începe cu Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui Avraam... și astfel se dovedește Avraam străbun al Mîntuitorului, iar acesta coborîtor (descendent) al patriarhului Avraam. Copiii lui Avraam se vor înmulți iar printr-un urmaș celebru al lui, se vor mîntui toți oamenii.

(Continuare în pag. 4)

DIN SF. LITURGHIE

Am văzut lumina

Am văzut lumina
Cea adevărată
Care din-nălțime
Lumii se arată.

Am primit pe Duhul
Sfînt luminător
De sus de la Tatăl
De Har dătător.

Și-am aflat credința
Cea adevărată
În Sfînta Treime
Întru tot curată.

Sfintei Treimi pururi
Cu duh umilit,
Înălțăm cîntare
Căci ne-a mîntuit!

Să se umple...

Să se umple gura noastră
De Sfîntă mărirea Ta
Și ne-ajută Sfînt Părinte
Pururi a Te lăuda.

Căci cu Sfintele de viață
Taine, ne-am împărtășit
Și din ceruri de la Tine
PACE sfîntă am primit.

Intărește-ne Stăpîne
În sfîntenie să trăim
Ca în toată viața noastră
Pururi să Te preamărim.

Prin doxologii și imne
Îți slăvim puterea Ta
De acum pînă-n vecie
Îți cîntăm: Aleluia!

Pr. Al. Gherghel

La hram

În 15 august a. c. la praznicul Adormirii Maicii Domnului s-a ținut hramul Sf. Mănăstiri brîncovenesti de la Simbăta de Sus (Făgăraș).

Sf. Liturghie a fost săvîrșită de I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae și un sobor de consilieri, ieromonahi, preoți și diaconi.

Înalt Prea Sfîntul nostru Mitropolit Nicolae, în predică, spune între altele că ne-am adunat la rugăciune ca să mulțumim Domnului pentru roadele muncii noastre. Fiecare la locul de muncă unde se află se zidește pe sine și familia sa, dar se silește să zidească și țara noastră dragă.

Pe Maica Domnului o cinstim pentru că — cum spune cîntarea bisericească — întru naștere fecioria a păzit și întru adormire lumea nu a părăsit. Noi ne rugăm ca Ea să rămînă cu noi și să roage pe Fiul Ei, ca El să ne ajute în toate zilele vieții noastre să trăim în pace, să trăim în dragoste, să trăim în frățietate.

Cînd venim la Sf. Mănăstire ne gîndim și la înaintașii noștri și în deosebi la ctitorii: Constantin voievod, Maria Doamna și Mitropolitul Nicolae (care a ctitorit a doua oară mănăstirea) și ne rugăm pentru sufletele lor.

Domnul și Mîntuitorul nostru Iisus Hristos pe înaintașii și ctitorii Sf. Mănăstiri să-i odihnească în latura celor drepiți, iar pe noi să ne binecuvînteze, patria noastră scumpă s-o întărească și pacea s-o întindă peste toate popoarele.

A urmat apoi la altar slujba Sf. Maslu, la mormîntul mitropolitului Nicolae Bălan slujbă de pomenire, iar la fîntînă, sfîntirea apei.

N. M.

(continuare din pag. 3)

O altă profeție despre Hristos găsim în cap. 49, 10 din Facere. Avem aici o cuvîntare a patriarhului Iacob, rostită în fața copiilor săi. Profeția culminează în vorbele adresate copilului Iuda: „Nu va lipsi sceptrul din Iuda, pînă cînd vine Domnul păcii”.

Sceptrul este imaginea celui care conduce, adică stăpîn, rege, conducător, de aceea Sf. Ioan Gură de Aur tilcuind aceste cuvinte zice: „Națiunea iudaică, cu șeful ei propriu va exista, pînă cînd vine acela care este speranța popoarelor, pentru mîntuirea lor. Avem aici o prezicere despre venirea Domnului, care după trup se trage din tribul lui Iuda și pe care Apostolul Ioan îl numește „leul din Iuda” (Apoc. 5, 5). În tot decursul istoriei conducerea poporului leveu va fi ținută de oameni din tribul lui Iuda. Această conducere nu va fi cedată decît lui Mesia (Hristos), leul din Iuda și nădăjduitorul omenirii pentru mîntuire.

Un alt loc profetic este la Numeri 24, 17. Sint cuvintele: „Il văd însă nu acum, îl privesc, dar nu se apropie. O stea va răsări din Iacob și un toiag se va ridica din Israil și va zdrobi tîmplele Moabului și pe fiii lui Set îi va doborî la pămînt”.

Steaua este aici imaginea unui om de seamă, domnitor sau rege. E steaua după care s-au orientat magii (Mt. 2, 2), care sosind la Ierusalim întrebă: „unde este Nou născutul, căci noi am văzut steaua lui la răsărit?”.

În conformitate cu această prezicere Mesia va fi un viteaz de seamă, care va reduce la tăcere pe cei mai temuți dușmani (imaginați prin moabiți și prin fiii lui Set).

Pînă azi steaua a rămas, în vorbirea figurată, imaginea oamenilor, de aceea steaua care închipuie pe Hristos e luminoasă nu numai în profeția lui Moise, ci și în vorbirea colindătorilor, care spun că:

„Steaua lui Hristos
Strălucește prea frumos”.

O altă profeție este cea din Deuteronom (A II-a Lege 18, 15). Sint cunoscutele cuvinte: „Profet din mijlocul tău, din mijlocul fraților tăi, ca mine, va ridica Domnul Dumnezeuul tău, pe acela să-l ascuți”.

Profetul de aici este Hristos. El se aseamănă cu Moise, căci în acest înțeles se zice „Profet ca tine Moise, va ridica Domnul”. Prin legămîntul său Moise rămîne vestit și mare între profeți, pentru că el dă o nouă îndrumare lui Israil. În acest sens Moise e tipul lui Hristos, iar Mîntuitorul e un fel de profet ca Moise, dar pentru omenire.

Profetul viitorului va ieși din mijlocul iudeilor (a fraților tăi). De aceea vechii iudei, credeau că acest mare urmaș al lui Moise e Iosua (Iisus fiul lui Nun), Ieremia sau alt oarecare profet dar nepotrivindu-se referirea la persoana acestora, profeția din Deuteronom 18, așteptau pe adevăratul profet. Astfel la vederea lui Ioan Botezătorul fariseii întrebau: ori de este el profetul? (Ioan 1, 21). Bazîndu-se pe acest text din Vechiul Testament Samaritenii știau că va veni Hristos (Ioan 4, 25), iar la Faptele Apostolilor 3, 22, citim: „Moise a scris în adevăr că Dumnezeu va ridica un prooroc”. Iudeii așteptau pe Hristos ca profet (Ioan 1, 21). Cea mai puternică dovadă pentru adevăritatea acestei proorocii sint cuvintele Domnului: „Dacă ați crede lui Moise ați crede și Mie căci Moise a vorbit despre Mine”.

Deci întiul loc profetic este cel din Geneză 3, 15, unde se spune că Mîntuitorul aparține familiei omenesci în general. Profețiile se lămuresc tot mai mult indicîndu-se Avraam ca ascendent al Domnului, și apoi Sim, Iacob și tribul lui Iuda. În Gen. 49, 10 și Deut. 18, se descriu atributele lui Hristos. Acesta va fi un om al păcii și profet mare, cel puțin ca Moise. Moise a eliberat poporul din robia Egiptului, Hristos va slobozi lumea din robia păcatului.

Astfel rezultă că din punct de vedere profetic cărțile lui Moise sint scrieri de rangul întii. Găsim acolo multe elemente alcătuirii unei biografii (a vieții și activității) a Mîntuitorului.

Prof. N. Neaga

Avraam și Lot. Melhisedec

„Avraam era foarte bogat în vite, în argint și în aur... Și Lot, care umbla cu Avraam, încă avea oi și vite mari și corturi. Însă pămîntul acela nu-i încăpea să stea împreună... De aceea se întîmplau stăzi între păzitorii vitelor lui Avraam și păzitorii vitelor lui Lot” (Facere 13, 2, 5—7).

Atunci a zis Avraam către Lot: „Să nu fie sfadă între mine și tine, între păzitorii mei și păzitorii tăi, căci sintem frați. Iată, nu e oare tot pămîntul înaintea ta? Despărțește-te de mine! Și de vei apuca tu la stînga, eu voi apuca la dreapta; iar de vei apuca la dreapta, eu voi apuca la stînga” (Facere 13, 8—9).

Astfel Lot a apucat spre răsărit și s-a așezat în ținutul din preajma Iordanului; el și-a întins corturile pînă la Sodoma. Iar Avraam s-a așezat la stejarul Mamvri, care este la Hebron. Așa s-au despărțit ei fără supărare, cu bună înțelegere.

Dar nu peste multă vreme s-a întîmplat că mai mulți regi, năvălind asupra cetăților Sodoma și Gomora, au prădat ce era acolo și pe locuitorii lor i-au făcut robi. „Și cînd s-au dus au luat de asemenea și pe Lot, nepotul lui Avraam, care trăia în Sodoma, și toată averea lui” (Facerea 13, 12).

Auzind Avraam de cele întîmplate, și-a adunat îndată slujitori, a pornit pe urma năvălitorilor, i-a ajuns, i-a bătut „și a întors toată prada luată din Sodoma”; a întors și pe Lot cu toți ai săi și cu averile sale.

Iar cînd se întorcea Avraam spre casă, i-a ieșit înainte regele Salimului, care i-a adus piine și vin. „Melhisedec acesta era preotul Dumnezeului Celui Preaînalt” (Facere 14, 18) și l-a binecuvîntat pe Avraam în numele lui Dumnezeu.

*

Avraam și Lot s-au dovedit oameni ai păcii și ai buneînțelegeri, bine știind ei că „de vrea omul să trăiască și să vadă zile bune, să se ferească de rău și să facă bine; să caute pacea și s-o urmeze” (Ps. 33, 12, 14).

Cu privire la Melhisedec, „regele Salimului și preotul Dumnezeului Celui Preaînalt, care a întîmpinat pe Avraam, cînd se întorcea acesta de la înfrîngerea regilor și l-a binecuvîntat, este mai întii, după cum arată numele, rege al dreptății și apoi rege al Salimului, adică al păcii. El fiind fără tată, fără mamă, fără spița neamului și neavînd nici început al zilelor sale, nici sfîrșit al vieții lui, se aseamănă Fiului lui Dumnezeu și rămîne preot pentru totdeauna” (Evrei 7, 1—3). El îl preînchipuie pe Mîntuitorul Iisus Hristos, care este pe veci Arhiereu după rînduiala lui Melhisedec” (Evrei 6, 20). D. Călugăr

Tîrnosirea bisericii din Ariujd

Așezat pe malul drept al Oltului, îndată ce acesta cotește în Țara Birsei, Ariujdul este cea mai mică parohie dintre cele aproape 100 parohii ale Protopopiatului Codlea.

După năruirea vechei biserici de lemn din Valea „Chiscului” — cum îi spun ariujdenii pîriului care trece prin satul lor — sfințele slujbe, începînd cu anul 1954, se țineau în capela amenajată în casele parohiale. La îndemnul Consiliului parohial, avînd în frunte pe preotul Simion Solovăstru, la 1 septembrie 1957 au pornit la lucru și la Sf. Maria a anului 1960, biserica a fost gata.

Tîrnosirea ei s-a făcut de I. P. S. Mitropolit Nicolae, Duminică 21 august 1960.

La ora sorocită sosirii, credincioșii au ieșit într-o întîmpinare a I. P. S. Sale. Cuvîntul de bun

venit a fost rostit de P. C. Dr. Vasile Coman, protopop al Protopopiatului Codlea, care arată bucuria credincioșilor de a avea în mijlocul lor pe Arhipăstorul lor venit să le sfințească noul lăcaș de închinare și să le dea cuvînt de învățătură.

Cuvînt de bun venit, în numele credincioșilor reformați din localitate, rostește I. P. S. Sale și preotul maghiar Erdő Ludovic, care, plecînd de la cîteva texte cuprinse în scrierile Sf. Apostol Pavel, arată unitatea neamului omenesc, toți oamenii trebuind să trăiască ca frații, în armonie deplină. În temeiul acestei unități, bucuria credincioșilor ortodocși este și bucuria credincioșilor reformați din Ariujd. „Binecuvîntată să fie venirea I. P. S. Voastre aici și binecuvîntate să fie și rugăciunile de la această sfințire” — rostește Pr. reformat în încheierea cuvîntului său.

Amîndurora le răspunde I. P. S. Mitropolit Nicolae, care profund mișcat, își mărturisește bucuria pe care o încearcă. Fiecare biserică este un lăcaș închinat „frăției, dragostei, muncii și păcii între oameni”.

Slujba sfințirii bisericii precum și Sf. Liturghie care a urmat au decurs senin și solemn. Răspunsurile au fost date de cor.

La priceasnă a predicat P. C. consilier Gh. Secaș, care tilcuiește pe scurt Evanghelia zilei și anume Pilda cu cei 2 datornici (Mt. 18, 23—35), insistînd cu deosebire asupra iertării.

La sfîrșitul Sf. Liturghii, a luat cuvîntul C. Pr. Simion Solovăstru, care arată pe scurt istoricul construirii bisericii. Mulțumește credincioșilor lui iubiți care i-au stat în ajutor, I. P. S. Sale pentru tot sprijinul dat și pentru că a binevoit să vină pentru sfințire, Departamentului Cultelor și Organelor Puterii Locale, precum și preoților și credincioșilor care au venit să cinstească această sărbătoare a credincioșilor din Ariujd.

A vorbit apoi I. P. S. Mitropolit Nicolae, care, printre altele, arată vrednicia ariujdenilor, ca unii care „predică prin biserică pe care au ridicat-o”.

În continuare, I. P. S. Sa deapănă cîteva amintiri petrecute în urmă cu o jumătate de veac și mai bine, cînd băietan fiind, le-a fost cîntăreț ariujdenilor în biserică cea veche ajutîndu-l la slujbă pe „venerabilul protopop Nistor”. „Utrenia a fost mai grea, dar Liturghia o știam de copil”, mărturisește I. P. S. Sa.

„Acum — continuă I. P. S. Mitropolit Nicolae — prima mea datorie este ca să mulțumesc bunului Dumnezeu că ne-a ajutat să săvîrșim sfințirea pe vreme potrivită, nici în soare, nici în vînt, nici în ploaie, el fiind bun cu oamenii buni și harnici”. Mulțumește preotului, epitropilor și obștei credincioșilor pentru lucrarea săvîrșită, îndemnîndu-i să se roage în biserică „pentru voi, pentru pruncii voștri, pentru prietenii voștri, pentru tot satul și pentru toată Țara, pentru pacea și fericirea ei”.

A urmat apoi o agapă frățească, în cadrul căreia a luat cuvîntul P. C. Prot. Vasile Coman, care a subliniat frățietatea care domnește între românii și ungurii din localitate, ajutîndu-se reciproc în tot ceea ce fac. Arată totodată că „bunii creștini de aici sint și buni cetățeni care lucrează cu spor la înflorirea și fericirea Patriei noastre”.

A vorbit de asemenea epitropul Ioan Cioflec, care mulțumește I. P. S. Sale pentru bucuria prilejuită și spune cum s-a zidit biserica.

De încheiere a luat cuvîntul I. P. S. Mitropolit Nicolae, care, fiind din partea locului, deapănă amintiri legate de parohia Ariujd, unde a ajutat pe profesorul Laszlo Ferencz care făcea săpături arheologice în acele părți.

„Rog pe bunul Dumnezeu — continuă I. P. S. Sa inspirat de Duhul păcii care-l împrejmuia — să ne țină tot în clădura frăției noastre de astăzi, căci nimic nu poate mîna Țara înainte ca frăția între oamenii care o locuiesc”.

Cu acestea s-a încheiat praznicul sfințirii bisericii din Ariujd, care a însemnat pentru credincioșii de acolo un nou imbold spre pace și muncă cinstită.

Diacon Gh. Papuc